

Priloga I.

POGOJI ZA NASTANITEV IN OSKRBO POSKUSNIH ŽIVALI

1. Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- nastanitveni prostori so prostori, v katerih so živali nastanjene v času vzreje, bivanja in poskusov;
- kletka je trajno pritrjen ali premičen zaboj, zaprt s trdnimi stenami in s paličastimi ali mrežastimi vrati;
 - ograda je prostor, ograjen z stenami, palicami ali mrežo, v katerem biva ena ali več živali;
 - prostor za izpust živali je prostor, ograjen z stenami, palicami ali mrežo, ki je pogosto zunaj stalno postavljenih zgradb, kjer se živali;
 - boks je majhen prostor, ograjen s treh strani in stranskimi pregradami;
 - nezdružljive živali so živali, ki si lahko medsebojno povzročijo neželeno brejost, poškodbe ali smrt.

2. Veterinarsko-sanitarni pogoji:

a. Nastanitveni prostori:

V nastanitvenih prostorih morajo biti upoštevani naslednji veterinarsko-sanitarni pogoji:

- redno in učinkovito mehanično čiščenje prostorov in dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija;
- tla, stene in stropi morajo biti iz trdnega materiala, ki ni škodljiv za zdravje živali in ne povzroča poškodb;
- tla, stene in stropi morajo imeti gladko, neprepustno in pralno površino;
- tla morajo biti nedrseča, odtoki morajo biti pokriti in zaščiteni;
- na vratih mora biti nameščeno opazovalno okence;
- okna in vrata morajo biti zgrajena ali zaščitena tako, da je preprečen dostop neželenih živali;
- oprema in instalacije (vodovodne, električne...) morajo biti dodatno zaščitene;
- prostori, namenjeni za rejne živali morajo biti v skladu s predpisanimi standardi, ki veljajo za rejne živali;
- v prostorih mora biti nameščen opozorilni znak, da je prepovedano kajenje.

b. Laboratoriji in drugi prostori:

- vse organizacije iz tega pravilnika morajo biti opremljene z minimalno laboratorijsko opremo za izvajanje enostavnih diagnostičnih testov, sekcij in zbiranje vzorcev ;
- zagotoviti morajo prostor za ločeno nastanitev novo prispelih, bolnih ali poškodovanih živali ;
- po potrebi morajo zagotoviti primerno opremljen in ločen prostor za izvajanje kirurških posegov in prostor za postoperativno okrevanje živali.

c. Pomožni prostori:

- prostori za skladiščenje krme in stelje morajo biti suhi, zavarovani pred škodljivci in insekti;
- skladiščni prostori morajo biti primerni za hrambo čistih kletk, instrumentov in druge opreme;
- pomivalnica mora biti dovolj velika za namestitev naprav za razkuževanje, čiščenje in prezračevanje ter ločen pretok čiste in umazane opreme. Stene in tla morajo biti pralne.
- zagotovljeno mora biti varno skladiščenje in neškodljivo odstranjevanje trupel in živalskih odpadkov. Pri toksičnih ali radioaktivnih odpadkih so potrebni posebni varnostni ukrepi;
- vzrejne in dobavne organizacije morajo imeti prostor za pripravo in odpremo živali.

3. Nadzor okolja v nastanitvenih prostorih:

Nastanitvene površine za živali so razvidne iz tabel 1 do 12, ki so sestavni del te priloge;

- objekt, v katerem so nastanjene živali, mora biti varovan in zaščiten z napravami za odkrivanje požara in vdora nepooblaščenih oseb;
- prezračevanje v prostorih z živalmi mora biti primerno gostoti nastanitve in posamezni živalski vrsti;
- optimalna temperatura prostorov pri odraslih zdravih živalih je navedena v tabeli I te priloge;
- o dnevnem preverjanju temperature in vlage je potrebno voditi evidenco;
- temperaturo prostorov je treba uravnavati skladno z morebitnimi spremembami v termoregulaciji živali, ki so lahko posledica posebnih fizioloških stanj ali učinkov poskusov ;
- stopnja relativne vlažnosti v prostorih z živalmi mora biti primerna posamezni živalski vrsti in stalna.(55 % +/- 10 %);
- jakost osvetlitve in cikel svetlobe-teme mora biti nadzorovano;
- prostori z živalmi morajo biti izolirani pred hrupom.

4. Skrb za zdravje živali in osebja:

- pogoje oskrbe, nastanitve in zdravstvenega stanja živali preverja za to zadolžena oseba;
- osebe, ki je v stiku z živalmi mora izpolnjevati minimalne higienske in zdravstvene pogoje;

5. Ravnanje z živalmi ob prispetju na kraj namembnosti:

- ob prihodu v nastanitvene prostore morajo biti živali določen čas v karanteni. Čas lokalne karantene določi veterinar. Trajanje lokalne karantene za posamezne živalske vrste je določena v tabeli 2 te priloge. Trajanje karantene pri uvoženih živalih mora biti usklajeno s predpisi, ki določajo pogoje o karanteni;

6. Usmrtitev živali:

- usmrtitev živali mora biti izvedena na strokoven in dopusten način;

Tabela 1

Optimalna temperatura prostorov

(za živali, ki se gojijo v kletkah, ogradah in pokritih izpustih)

Živalske vrste ali skupine živalskih vrst	Optimalni obseg v °C
Primate Novega sveta	20-28
Miš	20-24
Podgana	20-24
Sirijski hrček	20-24
Peščena podgana	20-24
Morski prašiček	20-24
Primate Starega sveta	20-24
Prepelica	20-24
Kunec	15-21
Mačka	15-21
Pes	15-21
Beli dihur	15-21
Perutnina	15-21
Golob	15-21
Prašič	10-24
Koza	10-24
Ovca	10-24
Govedo	10-24
Konj	10-24

Tabela 2

Trajanje lokalne karantene

Živalska vrsta	Dnevi
Miš	5-15
Podgana	5-15
Peščena podgana	5-15
Morski prašiček	5-15
Sirijski hrček	5-15
Kunec	20-30
Mačka	20-30
Pes	20-30
Primati	40-60

Tabela 3

Pogoji za nastanitev malih glodalcev in kuncev v kletkah

(vzdrževanje in poskus)

Živalska vrsta	Minimalna površina tal v kletki cm ²	Minimalna višina kletke cm
Miš	180	12
Podgana	350	14
Sirijski hrček	180	12
Morski prašiček	600	18
Kunec 1 kg	1 400	30
2 kg	2 000	30
3 kg	2 500	35
4 kg	3 000	40
5 kg	3 600	40

Tabela 4

Pogoji za nastanitev malih glodalcev v kletkah med vzrejo

Živalska vrsta	Minimalna površina tal v kletki za mater in leglo cm ²	Minimalna višina kletke cm
Miš	200	12
Podgana	800	14
Sirijski hrček	650	12
Morski prašiček	1200	18
Morski prašiček v skupini	1000 na odraslo žival	18

Tabela 5

Pogoji za nastanitev kuncev za vzrejo v kletkah

Teža kunčje samice kg	Minimalna površina tal v kletki za samico in leglo m ²	Minimalna višina kletke cm	Minimalna površina tal v boks z gnezdrom m ²
1	0.30	30	0.10
2	0.35	30	0.10
3	0.40	35	0.12
4	0.45	40	0.12
5	0.50	40	0.14

Minimalna površina tal v kletki za samico in leglo zajema površino tal v boks z gnezdrom.

Tabela 6

Pogoji za nastanitev mačk v kletkah
(vzdrževanje in poskus)

Teža mačke kg	Minimalna površina tal v kletki na mačko m ²	Minimalna višina kletke cm	Minimalna površina tal v kletki za samico in leglo m ²	Minimalna površina tal v ogradi za samico in leglo m ²
0.5-1	0.2	50	-	-
1-3	0.3	50	0.58	2
3-4	0.4	50	0.58	2
4-5	0.6	50	0.58	2

Mačke se morajo izpustiti iz kletke v prostor za izpust vsaj enkrat na dan, če to ne moti poskusa.

Ograde za mačke morajo biti opremljene z mačjimi stranišči, policami za počitek in s primernimi predmeti za plezanje in brušenje krempljev.

V minimalno površino tal je mogoče vključiti površino polic. Minimalna površina tal na mačko samico in leglo obsega 0.18 m² kotilnega boksa.

Tabela 7

Pogoji za nastanitev psov v kletkah
(med poskusi)

Plečna višina psa	Minimalna površina tal v kletki na psa m ²	Minimalna višina kletke cm
30	0.75	60
40	1.00	80
70	1.75	140

Psi se morajo izpustiti iz kletke v prostor za izpust vsaj enkrat na dan, če to ne moti poskusa.

Treba je določiti časovno omejitev, kjer pes ne sme biti zaprt brez vsakodnevnega izpusta.

Prostor za izpust mora biti dovolj velik, da omogoča psu svobodno gibanje.

Minimalna višina kletke pri psu znaša dvakratno plečno višino psa. V kletkah za pse tla ne smejo biti mrežasta, razen če to zahteva poskus.

Tabela 8

Pogoji za nastanitev psov v ogradah
(vzdrževanje, poskus in vzreja)

Teža psa	Minimalna talna površina v ogradi na psa	Minimalna površina izpusta			
kg	m ²	do treh psov m ²		več kot trije psi m ²	
<6	0.5	0.5	(1.0)	0.5	(1.0)
6-10	0.7	1.4	(2.1)	1.2	(1.9)
10-20	1.2	1.6	(2.8)	1.4	(2.6)
20-30	1.7	1.9	(3.6)	1.6	(3.3)
>30	2.0	2.0	(4.0)	1.8	(3.8)

Številke v oklepajih podajajo celotno površino na psa, to je, površino tal v ogradi in sosednji prostor za izpust. Psi, ki so stalno zunaj, morajo imeti dostop do pokritega prostora, ki jih zaščiti pred neugodnimi vremenskimi razmerami. Če so psi nastanjeni na mrežastih tleh, morajo biti na voljo trdna tla v prostoru za spanje. Mrežastih tal se ne sme uporabljati, razen če to zahteva poskus. Razmak med posameznimi ogradami mora biti tolikšen, da psi ne morejo drug drugega poškodovati. Vse ograde morajo imeti primerne odtoke.

Tabela 9

Pogoji za nastanitev primatov v kletkah

(vzdrževanje, poskus in vzreja)

Oblika in notranja oprema, kakor tudi dimenzije kletk za primare morajo biti primerne potrebam vrsti primatov.

Celotna prostornina kletke je za primare enako pomembna, kot je površina tal. Višina kletke mora biti pri opicah in drugih primatih, njena največja dimenzija.

Kletke morajo biti tako visoke, da je primatom omogočena pokončna drža.

Minimalna višina kletke za brahiatorje mora biti takšna, da jim je omogočeno, da se v polnem zamahu zagugajo s stropa, ne da bi se z nogami dotaknili tal kletke.

V kletke se lahko vgradijo lestve, da lahko primati uporabljajo zgornji del kletke.

Združljivi primati so lahko po dva v kletki. Če jih ni mogoče nastaniti v parih, morajo biti njihove kletke postavljene tako, da gledajo drug drugega.

Tabela 9 vsebuje pogoje za nastanitev skupin živalskih vrst, ki se najpogosteje uporabljajo v poskusih (nad-družine Ceboidea in Cercopithecoidea).

Teža primata	Minimalna površina tal v kletki na eno ali dve živali m ²	Minimalna višina kletke
kg		cm
<1	0.25	60
1-3	0.35	75
3-5	0.50	80
5-7	0.70	85
7-9	0.90	90
9-15	1.10	125
15-25	1.50	125

Tabela 10

Pogoji za nastanitev prašičev v kletkah
(vzdrževanje in poskus)

Teža prašiča kg	Minimalna površina tal v kletki na prašiča m ²	Minimalna višina kletke cm
5-15	0.35	50
15-25	0.55	60
25-40	0.80	80

Tabela 11

Pogoji za nastanitev domačih živali v ogradah
(vzdrževanje in poskus v uporabniških ustanovah)

Vrste in teže kg	Minimalna površina tal m ²	Minimalna dolžina ograde M	Minimalna višina predelnih sten ograde m	Minimalna površina tal za skupine m ² /žival	Minimalna dolžina krmilnih jasli na glavo m
Prašiči					
10-30	2	1.6	0.8	0.2	0.20
30-50	2	1.8	1.0	0.3	0.25
50-100	3	2.1	1.2	0.8	0.30
100-150	5	2.5	1.4	1.2	0.35
>150	5	2.5	1.4	2.5	0.40
Ovce					
<70	1.4	1.8	1.2	0.7	0.35
Koze					
<70	1.6	1.8	2.0	0.8	0.35
Govedo					
<60	2.0	1.1	1.0	0.8	0.30
60-100	2.2	1.8	1.0	1.0	0.30
100-150	2.4	1.8	1.0	1.2	0.35
150-200	2.5	2.0	1.2	1.4	0.40
200-400	2.6	2.2	1.4	1.6	0.55
>400	2.8	2.2	1.4	1.8	0.65
Odrasli konji	13.5	4.5	1.8	-	-

Tabela 12

Pogoji za nastanitev domačih živali v stajah
(vzdrževanje in poskus v uporabniških ustanovah)

Vrste in teže kg	Minimalna površina staje m ²	Minimalna dolžina staje m	Minimalna višina predelnih sten staje m
Prašiči			
100-150	1.2	2.0	0.9
>150	2.5	2.5	1.4
Ovce			
<70	0.7	1.0	0.9
Koze			
<70	0.8	1.0	0.9
<i>Govedo</i>			
60-100	0.6	1.0	0.9
100-150	0.9	1.4	0.9
150-200	1.2	1.6	1.4
200-350	1.8	1.8	1.4
350-500	2.1	1.9	1.4
>500	2.6	2.2	1.4
Odrasli konji	4.0	2.5	1.6

Staje morajo biti dovolj široke, da se žival lahko udobno uleže.

Tabela 13

Pogoji za nastanitev ptic v kletkah
(vzdrževanje in poskus v uporabniških ustanovah)

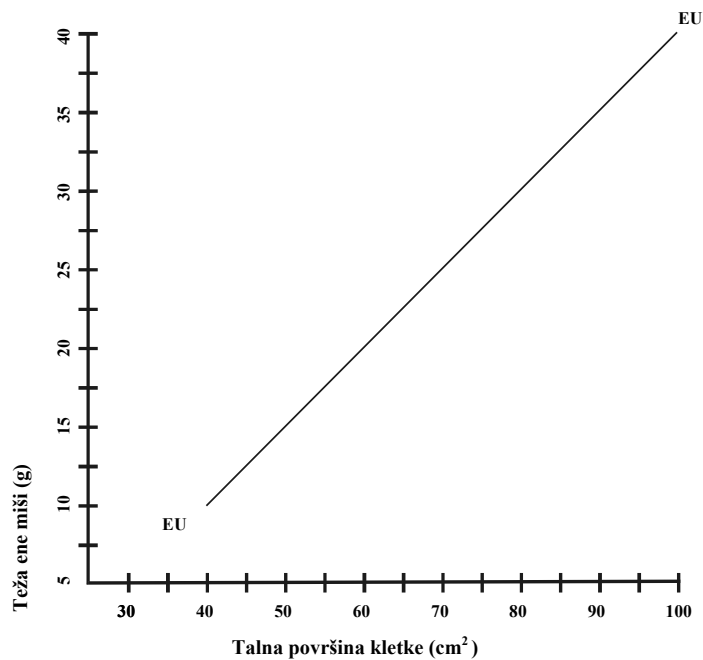
Vrste in teže g	Minimalna površina tal cm ²	Minimalna dolžina ograde cm/ptico	Minimalna višina predelnih sten ograde cm/ptico	Minimalna površina tal za skupine cm ²	Minimalna dolžina krmilnega korita na glavo cm
Piščanci					
100-300	250	200	150	25	3
300-600	500	400	300	35	7
600-1 200	1 000	600	450	45	10
1 200-1 800	1 200	700	550	45	12
1 800-2 400	1 400	850	650	45	12
(Odrasli samci)					
>2 400	1 800	1 200	1 000	60	15
Prepelice					
120-140	350	250	200	15	4

Velikost mrežne odprtine ne sme biti večja od 10 x 10 mm za piščance, in 25 x 25 mm za kokoši. Debelina žice mora biti vsaj 2 mm. Naklon ne sme presegati 14 % (8°). Korita za vodo morajo biti enake dolžine, kot krmilna korita. Vsaka ptica mora imeti dostop do dveh nastavkov za kapljično napajanje ali posod. Kletke morajo biti opremljene z lestvicami. Pticom, ki so same v kletkah mora biti omogočeno, da vidijo druge.

SLIKA 1

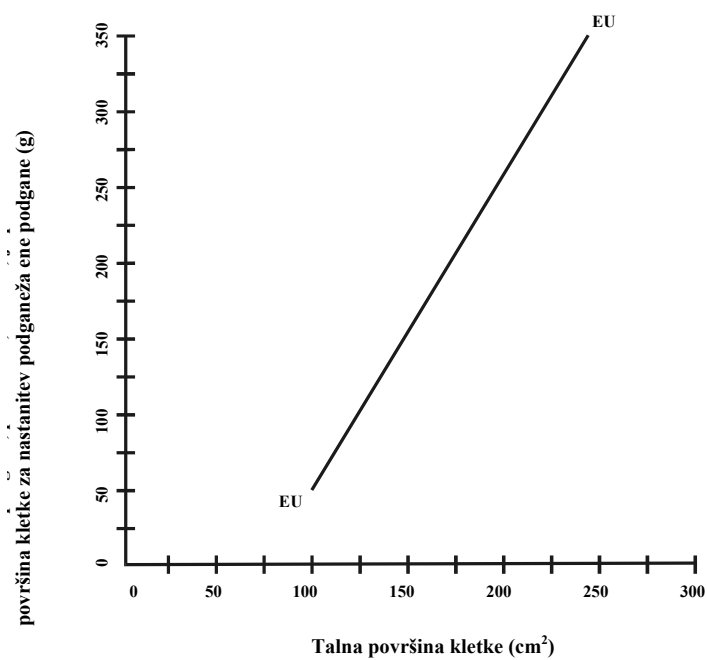
Miši (vzdrževanje in poskus)
Minimalna talna površina kletke

Ob dani teži miši, polna črta, EU-EU, je podana minimalna talna površina kletke za nastanitev miši

SLIKA 2

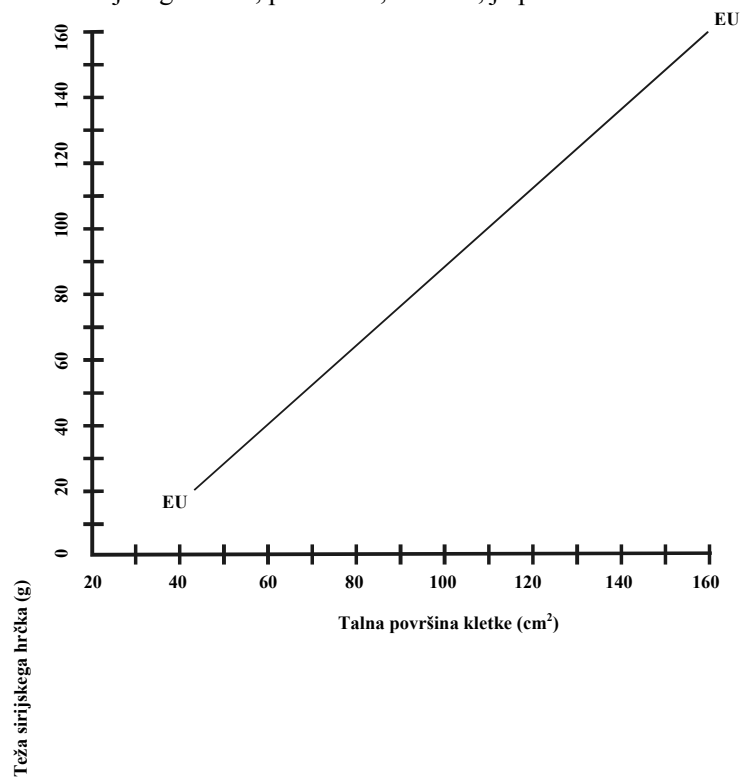
Podgane (vzdrževanje in poskus)
Minimalna talna površina kletke

SLIKA 3

Sirijski hrčki (vzdrževanje in poskus)
Minimalna talna površina kletke

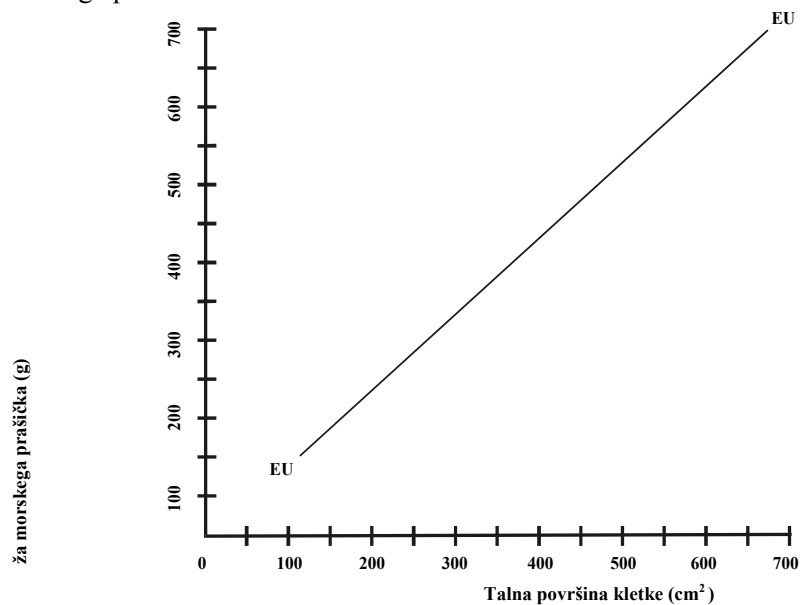
Ob dani teži sirijskega hrčka, polna črta, EU-EU, je podana minimalna talna površina kletke za nastanitev hrčka

SLIKA 4

Morski prašički (vzdrževanje in poskus)
Minimalna talna površina v kletki

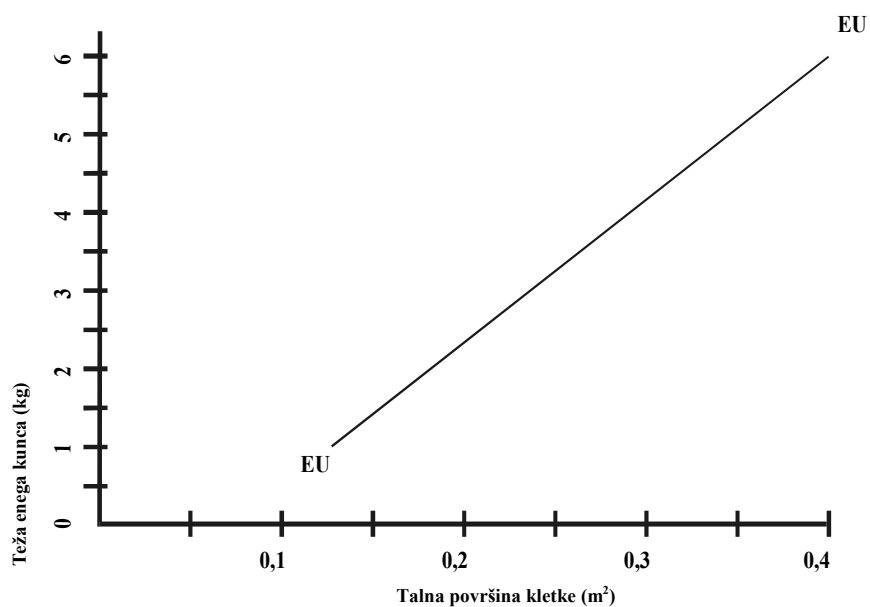
Ob dani teži morskega prašička, polna črta, EU-EU, je podana minimalna talna površina kletke za nastanitev morskega prašička

SLIKA 5

Kunci (vzdrževanje in poskus)
Minimalna talna površina v kletki

Ob dani teži kunca, polna črta, EU-EU, je podana minimalna površina za nastanitev

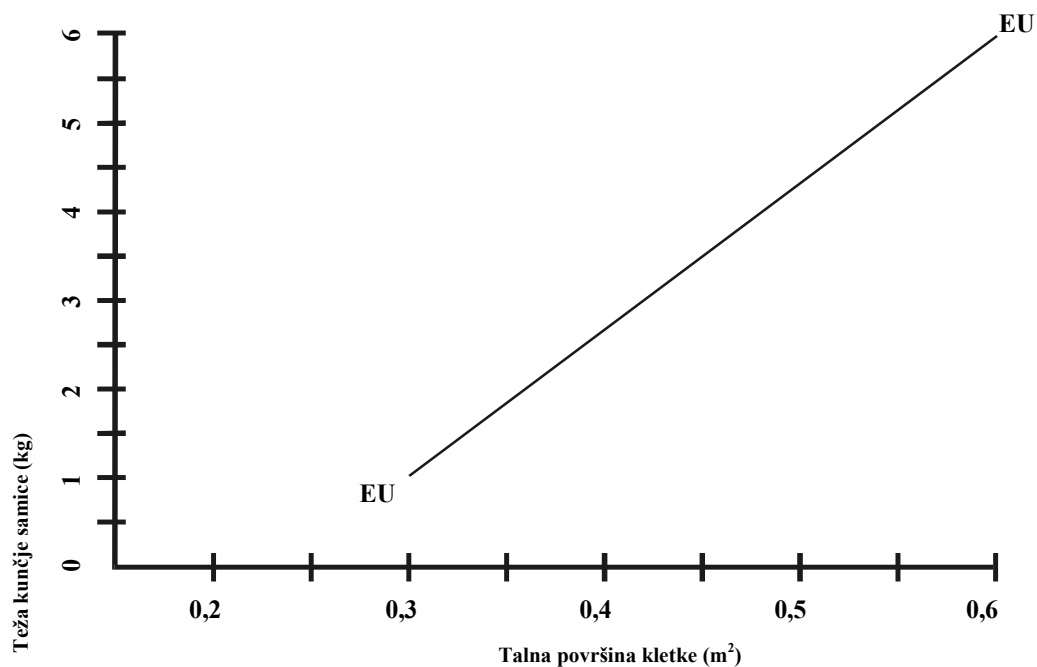

SLIKA 6

Kunec (v vzreji)

Minimalna talna površina za samico z neodstavljenim leglom

Ob dani teži samice, polna črta, EU-EU, je podana minimalna površina za nastanitev

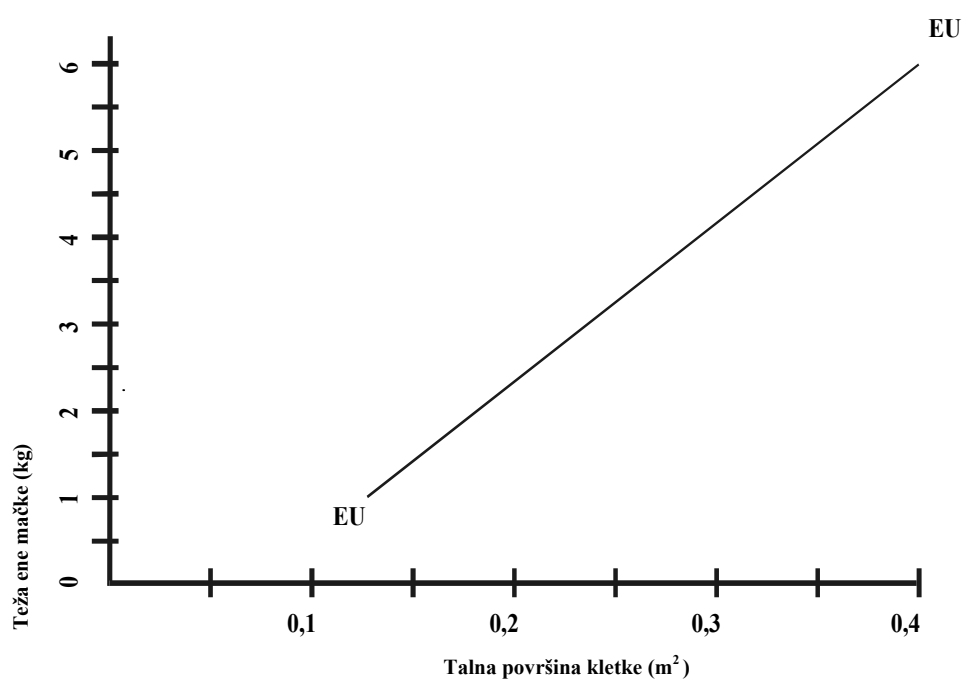

SLIKA 7

Mačke (vzdrževanje in poskus)

Minimalna talna površina v kletki

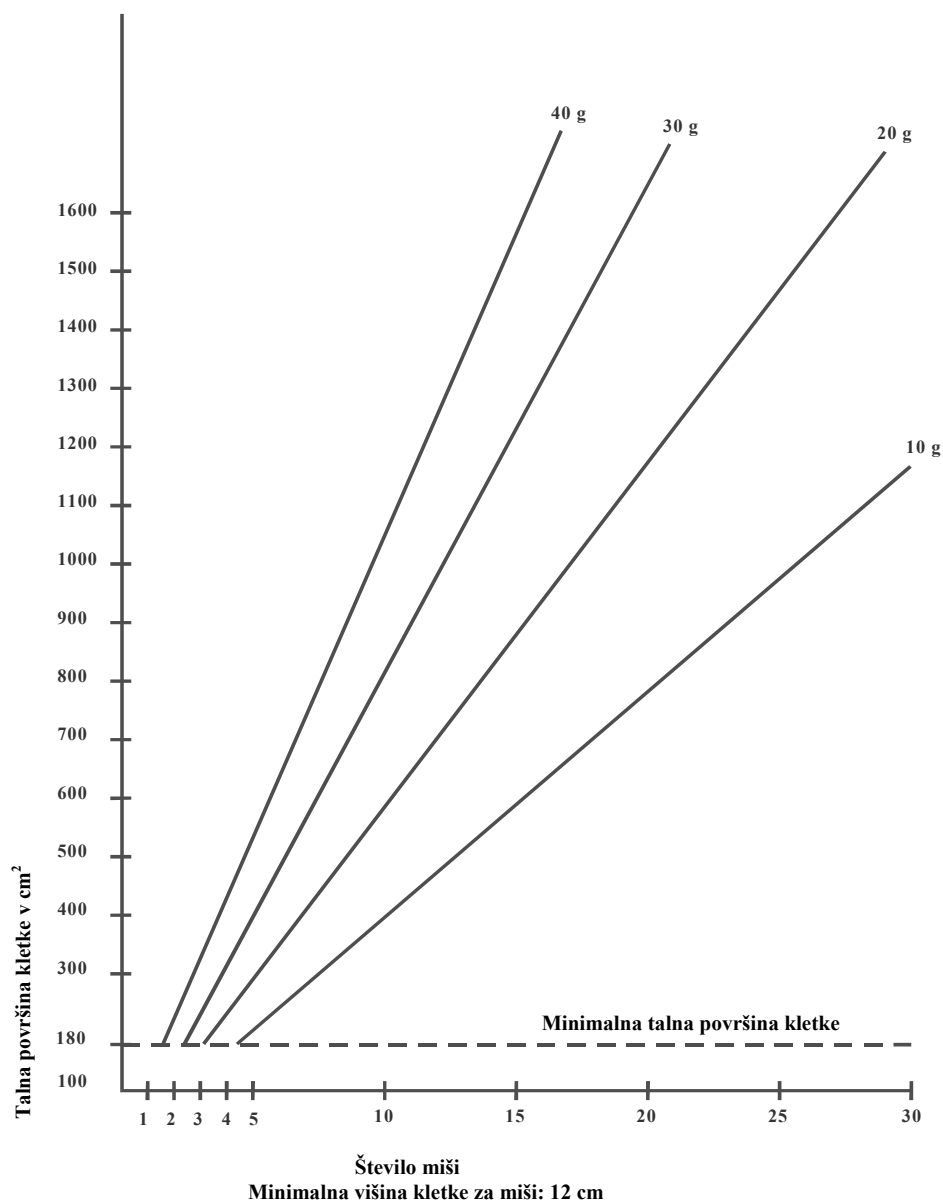
Ob dani teži mačke, polna črta, EU-EU, je podana minimalna površina za nastanitev

SLIKA 8

Razmerje med številom miši na kletko in talno površino kletke (vzdrževanje in poskus)

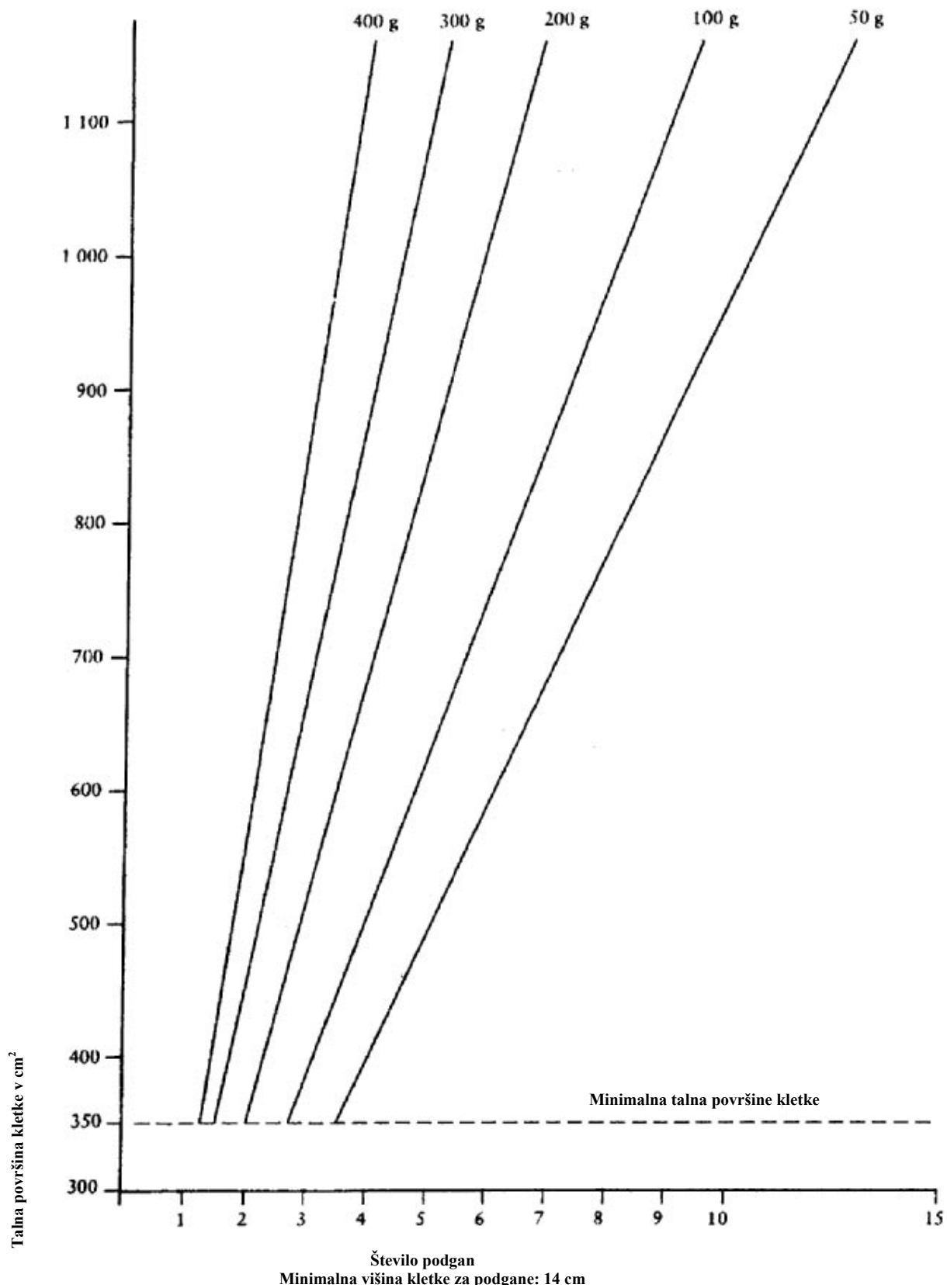
Črte predstavljajo povprečne teže in ustrezajo črti EU-EU na sliki 1

SLIKA 9

Razmerje med številom podgan na kletko in talno površino kletke (vzdrževanje in poskus)

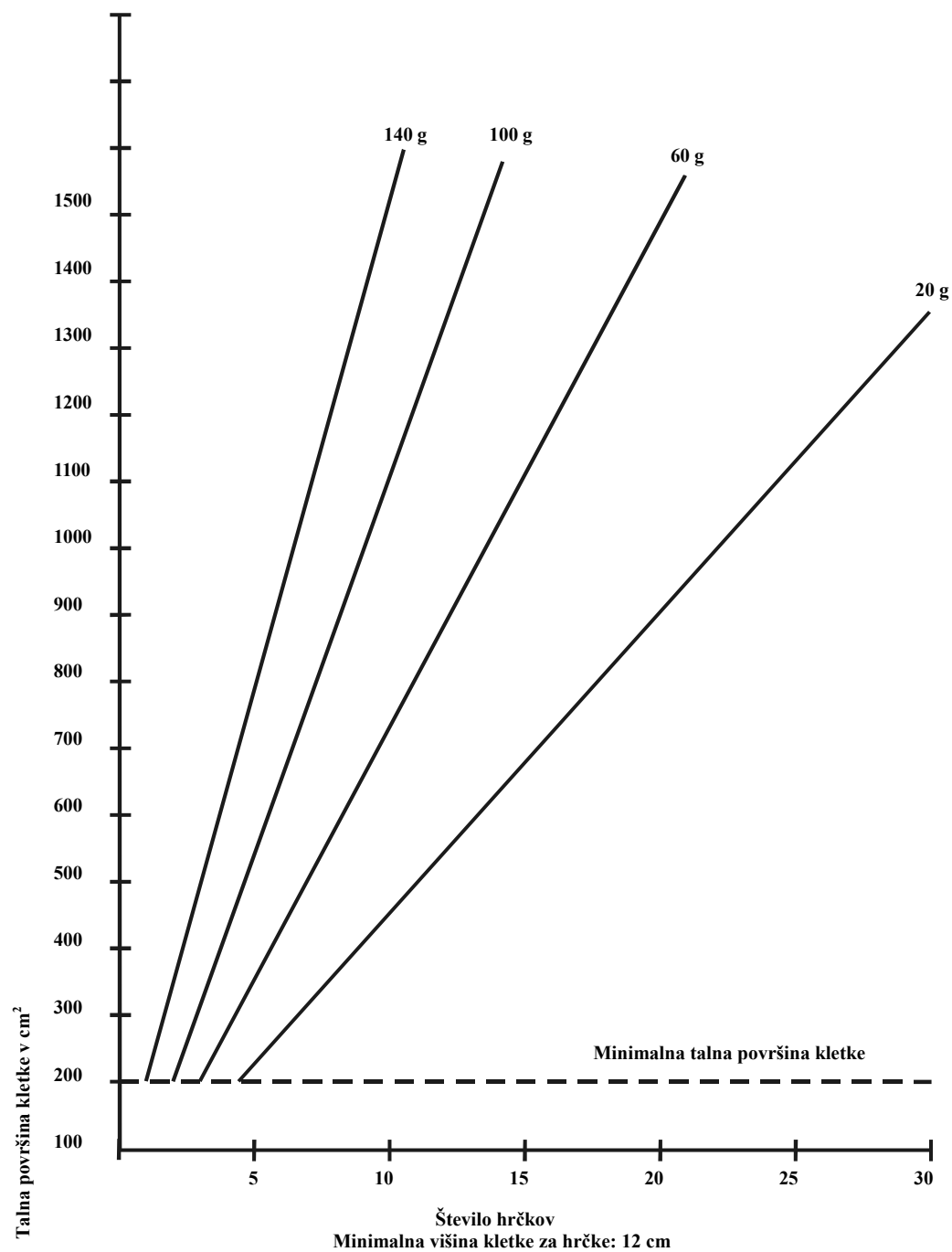
Črte predstavljajo povprečne teže in ustrezajo črti EU-EU na sliki 2

SLIKA 10

Razmerje med številom hrčkov na kletko in talno površino kletke (vzdrževanje in poskus)

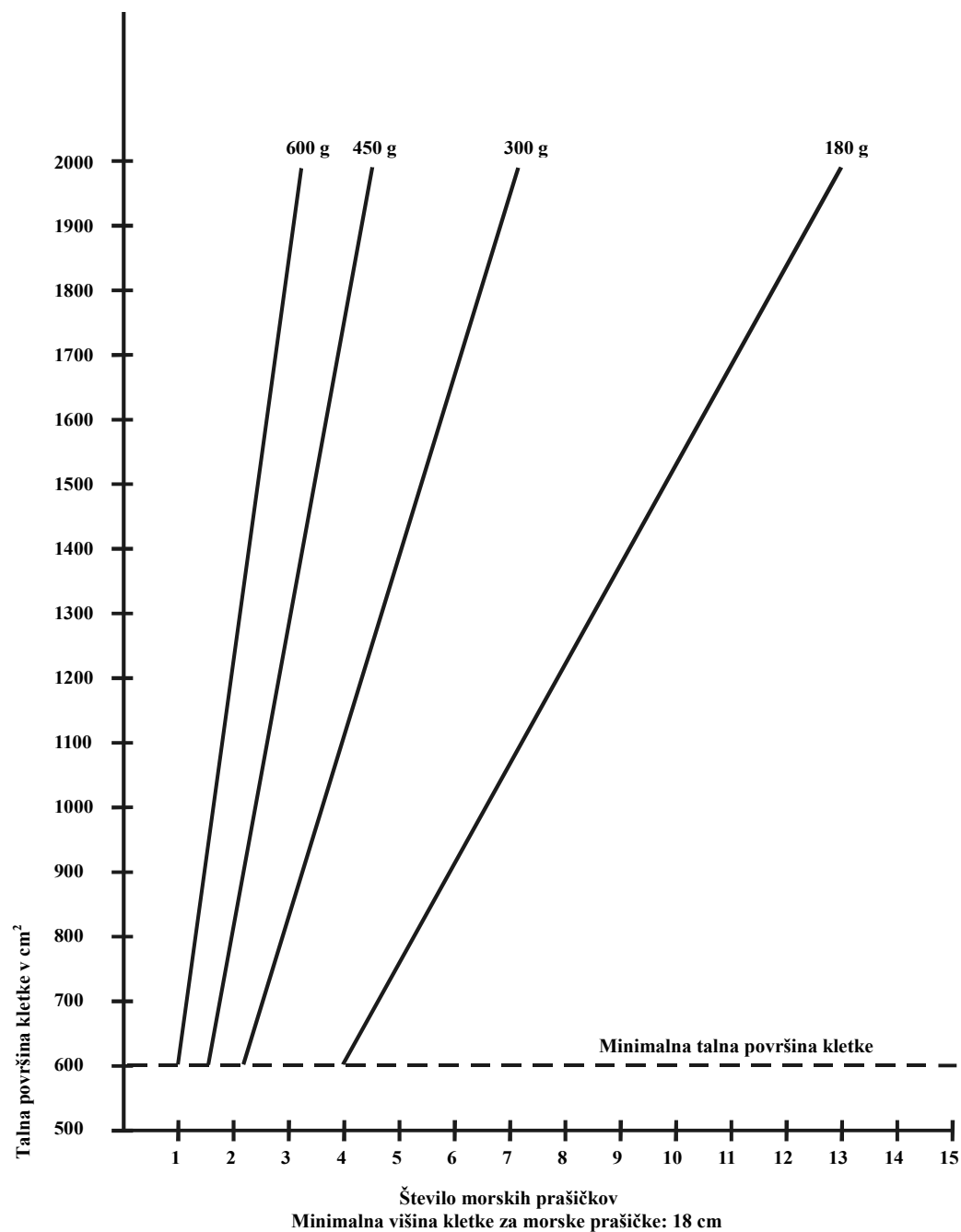
Črte predstavljajo povprečno težo in ustrezajo črti EU-EU na sliki 3

SLIKA 11

Razmerje med številom morskih prašičkov na kletko in talno površino v kletki (vzdrževanje in poskus)

Črte predstavljajo povprečne teže in ustrezajo črti EU-EU na sliki 4

SLIKA 12

Razmerje med številom kuncev na kletko in talno površino kletke (vzdrževanje in poskus)

Črte predstavljajo povprečne teže in ustrezajo črti EU-EU na sliki 5

